

Národná pozícia k revízii Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región

A. Úvod

Rozhodnutím Európskej rady z júna 2009 bola prijatá Stratégia EÚ pre dunajský región („dunajská stratégia“). Dunajská stratégia bola prijatá vo forme Oznámenia Európskej komisie a Akčného plánu. Cieľom akčného plánu bolo a je pretaviť slová v činy, jeho obsahom sú návrhy činností (actions), ktoré by sa mali implementovať vo forme projektov. Súčasťou akčného plánu sú aj návrhy projektov, ktoré však majú slúžiť ako ilustrácia toho, na čo by sa jednotliví aktéri dunajskej stratégie mali zamerať. Slovenská republika sa od samotného začiatku aktívne zapojila do prípravy dunajskej stratégie. Vláda uznesením č. 149/2010 schválila prvú Národnú pozíciu k dunajskej stratégii a uznesením č. 229/2011 aktualizovanú národnú pozíciu k dunajskej stratégii.

Dunajská stratégia bola od začiatku implementovaná v rámci 11 prioritných oblastí, v ktorých aktivity koordinuje vždy dvojica krajín. Slovensko je zodpovedné za koordináciu prioritnej oblasti (PA) 4 „Obnoviť a zachovať kvalitu vôd“ spolu s Maďarskom a PA 7 „Rozvíjať znalostnú spoločnosť prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií“ spolu so Srbskom. Výkon tejto koordinácie na Slovensku vykonávajú Ministerstvo životného prostredia SR a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

V roku 2016 Slovensko vykonávalo funkciu predsedníckej krajiny dunajskej stratégie, keď sa uskutočnili tri stretnutia národných koordinátorov, boli aktualizované ciele stratégie a prijatý mechanizmus spolupráce medzi dunajskou stratégiou a Dunajským nadnárodným programom. Slovenské predsedníctvo vyvrcholilo v dňoch 3.-4. novembra 2016, keď sa v Bratislave konalo 5. Výročné fórum dunajskej stratégie za účasti približne 800 zástupcov z partnerských krajín. Na fóre vystúpili predseda vlády SR, dvaja komisári EK a viacerí ministri a vedúci predstavitelia medzinárodných organizácií.

B. Súčasný akčný plán dunajskej stratégie

Súčasný akčný plán dunajskej stratégie je logicky štruktúrovaný podľa štyroch pilierov a dvanástich prioritných oblastí dunajskej stratégie. Akčný plán sa snaží definovať vzájomné väzby medzi jednotlivými prioritnými oblasťami, preto je dôležité zapájať do implementácie projektov tých správnych aktérov.

V priebehu implementácie dunajskej stratégie, vrátane akčného plánu, vyvstala potreba jeho aktualizácie. Akčný plán bol prijímaný pred ôsmimi rokmi a to znamená, že za ten čas sa už niektoré aktivity realizovali alebo realizujú, niektoré sa stali neaktuálnymi a pribudli aj mnohé iné. Preto na stretnutiach národných koordinátorov dunajskej stratégie aj s predstaviteľmi Európskej komisie bolo dohodnuté, že súčasný akčný plán treba aktualizovať. V súčasnosti prebiehajú konzultácie na viacerých úrovniach, ktoré majú vyústiť do prijatia nového akčného plánu vo forme pracovného dokumentu Európskej komisie.

C. Priority Slovenska pre revidovaný akčný plán

V nasledujúcej časti sú prezentované priority Slovenska, ktoré sa zainteresovaní aktéri budú snažiť prezentovať pri príprave revízie akčného plánu. Štruktúrované sú podľa doterajšieho členenia akčného plánu.

Priority Slovenska pri revidovaní akčného plánu dunajskej stratégie vychádzajú z aktuálnych strategických dokumentov prierezového charakteru, akými sú napríklad Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja, Národný infraštruktúrny a investičný plán SR na roky 2018 - 2030, národné priority implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, nová Envirostratégia 2030, operačné programy ako aj pripravovaná Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 a podobne.

I. Prepojenie dunajského regiónu

Dopravná infraštruktúra

Rozvoj dopravnej infraštruktúry chápe Slovenská republika ako predpoklad pre posilnenie mobility a konektivity, ktorý umožní komplexný rozvoj regiónov, miest a obcí. V tomto kontexte je naším dlhodobým cieľom rozvoj kontinuálnej dunajskej vodnej cesty a zabezpečenie splavnosti Dunaja počas celého plavebného obdobia, rešpektujúci princípy trvalo udržateľného rozvoja. Vodná doprava je považovaná z hľadiska environmentálneho, energetického aj sociálneho za jednu za najvýhodnejších druhov dopravy. K hlavným problémom identifikovaným v rámci vodnej dopravy patria najmä úzke miesta na Dunajskej vodnej ceste, technický stav verejných prístavov, nízky záujem o podnikanie v oblasti vodnej dopravy a vek lodného parku, stagnujúci trend v nákladnej lodnej doprave a pod.

Pokiaľ ide o rozvoj cestnej dopravy, hlavným cieľom v rámcoch aktualizovaného akčného plánu dunajskej stratégie je budovanie modernej, kvalitnej, bezpečnej, environmentálne prijateľnej a efektívne fungujúcej cestnej dopravnej infraštruktúry. Tento rozvoj by sa mal realizovať predovšetkým v koridoroch transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) so zohľadnením vplyvov na životné prostredie, chránené územia, biodiverzitu a ekologickú konektivitu.

Významnou súčasťou dopravnej infraštruktúry na Slovensku s dlhodobou históriou je železničná infraštruktúra. Jej technická úroveň však výrazne zaostáva za vyspelými krajinami, čím železničná doprava stráca svoje nesporné komparatívne výhody. Železničná infraštruktúra na Slovensku má relatívne hustú sieť, medzi jej hlavné nedostatky patrí nízka úroveň traťových rýchlostí, úseky bez elektrifikácie a nevybavenosť technológiami na plynulú prepravu tovarov a osôb či chýbajúce opatrenia na zmiernenie vplyvov na biodiverzitu (fragmentácia krajiny, kolízie s voľne žijúcimi živočíchmi). Rozvoj a modernizácia železničnej dopravy patrí preto medzi priority Slovenska aj v rámci dunajskej stratégie.

Rozvoj dopravnej infraštruktúry treba realizovať s priamym napojením na nosné dopravné koridory (cestná, železničná, vodná doprava, letecká, príp. cyklotrasy). Dobudovanie dopravnej infraštruktúry v regiónoch, výstavba a rekonštrukcia verejných prístavov na Dunaji a jeho splavných prítokoch so zreteľom na zlepšenie medzinárodného a regionálneho prepojenia by sa mali stať podpornými, avšak nevyhnutnými opatreniami, ktoré umožnia dosiahnuť komplexnú konektivitu dunajského regiónu. Prepojenosť medzi jednotlivými

časťami regiónu umožní plnohodnotný rozvoj miest a obcí regiónu, zvýšenie ich konkurencieschopnosti a súdržnosti. Pri tom je nevyhnutné posilniť integrované prístupy a podporovať medzirezortnú spoluprácu a výmenu skúseností a dobrej praxe pri zmierňovaní dopadov dopravnej infraštruktúry na životné prostredie a biodiverzitu.

V rámci budovania regionálnej infraštruktúry treba zvyšovať atraktivitu verejnej osobnej dopravy. Na jej rozšírenie je potrebná nielen realizácia zmien v organizovaní, financovaní a prevádzke verejnej osobnej dopravy, ale aj nadväzná dopravná infraštruktúra.

V rámci ochrany životného prostredia by sa budovanie dopravnej infraštruktúry malo sústrediť na podporu alternatívnej dopravy (integrovaná hromadná doprava, cyklomobilita), ktorá navyše znižuje nároky na cestnú infraštruktúru, ako aj na rozvoj vysokorýchlostného pripojenia na internet. S tým súvisí podpora budovania segregovaných cyklistických komunikácií pri cestách.

Využívanie a udržateľnosť zdrojov energie

V čase, keď takmer celá Európska únia čelí výzvam v oblasti integrácie trhov, energetickej bezpečnosti a spoľahlivosti dodávok energetických surovín, považuje Slovenská republika z hľadiska dunajského regiónu rieku Dunaj za významný transportný koridor pre dodávku energetických surovín, ale aj za potenciálny zdroj čistej, obnoviteľnej energie.

Efektívne využívanie obnoviteľných zdrojov energie a zvyšovanie energetickej efektívnosti predstavujú dlhodobé ciele energetickej politiky Slovenska. Prechod na nízko uhlíkovú ekonomiku sa nezaobíde bez podpory týchto dvoch cieľov. Tieto ciele sú tiež v súlade s balíčkom EÚ „Čistá energia pre všetkých Európanov“, ktorá bola predstavená v novembri 2016 a s dlhodobou stratégiou „Čistá planéta pre všetkých. Európska strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo“, ktorá bola prezentovaná Európskou komisiou v novembri 2018.

Na podporu udržateľnosti zdrojov v dunajskom regióne pokladá Slovenská republika za kľúčové spoločne prispievať k dosahovaniu národných klimaticko-energetických cieľov, odstraňovať existujúce nedostatky a bariéry v energetike a lepšie prepájať región prostredníctvom spoločných aktivít a iniciatív.

V súlade s energetickou politikou EÚ sa v rámci útlmu banskej činnosti pokladá zvýšenie energetickej efektívnosti za najlepší zdroj energie, keďže spĺňa ekonomické, energetické aj ekologické ciele. Zvýšenie energetickej efektívnosti sa môže realizovať napríklad zvýšením energetickej efektívnosti verejných a súkromných budov, či teplovodov. Regióny tradične zamerané na produkciu energie z uhlia by mali byť naklonené nahradeniu produkcie energie z uhlia energiou vyrobenou z obnoviteľných zdrojov.

Cestovný ruch

Rozvoj dopravnej infraštruktúry a služieb rešpektujúci zásady trvalo udržateľného rozvoja a ochrany prírody umožní aj rozvoj trvalo udržateľných modelov cestovného ruchu, ktorý Slovenská republika považuje za významný prostriedok k upevňovaniu neformálnych sociálnych väzieb medzi obyvateľmi jednotlivých krajín regiónu. Strategický cieľ preto

možno definovať ako potrebu zvyšovania konkurencieschopnosti cestovného ruchu pri lepšom využívaní jeho potenciálu, so zámerom vyrovnávať regionálne disparity a vytvárať nové pracovné príležitosti.

Podpora cestovného ruchu v rámci dunajského regiónu so sebou prináša nielen výhody v oblasti posilnenia medzikultúrneho dialógu, nezanedbateľné stimuly v oblasti rozvoja malých a stredných podnikov a celkového ekonomického rozvoja, najmä v prihraničných oblastiach, ale aj kvalitnejší a plnší život obyvateľov.

V tomto kontexte je potrebné sústrediť pozornosť na inovácie existujúcich produktov cestovného ruchu na základe trendov v dopyte po cestovnom ruchu, lepšie využívať prírodný a kultúrnohistorický potenciál a podporovať cieľové miesta s dostatočným prírodným a kultúrnohistorickým potenciálom v zaostávajúcich regiónoch s vysokou mierou nezamestnanosti, a tak vytvárať nové pracovné príležitosti.

Kreatívny a kultúrny priemysel má veľký potenciál prispieť k ďalšiemu miestnemu alebo regionálnemu sociálno-ekonomickému rozvoju v podunajskej oblasti. V tomto kontexte je dôležité implementovať politiky a podporné nástroje zamerané na podporu trvalo udržateľného cestovného ruchu, ktorý vytvára pracovné príležitosti a podporuje miestnu kultúru a jej produkty.

Kultúrny rozvoj

Rozmanitosť kultúr je jedným z charakteristických znakov, ktorými sa vyznačuje dunajský región. Je preto spoločnou úlohou všetkých partnerských krajín usilovať o zachovanie tejto rôznorodosti, chrániť a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a systematicky podporovať výskum v oblasti kultúry. Kultúrne aspekty je však nevyhnutné včleňovať aj do procesov výchovy a vzdelávania, aby tak prispievali ku kultivácii jednotlivca. Taktiež treba napomáhať tvorivému spájaniu hodnôt minulých so súčasnými a prepájať ekonomické a kultúrne prostredie tak, aby ekonomická sila živila kultúru a aby kultúra mohla uplatniť svoj ekonomický potenciál.

Nedostatočne rozvinutá kultúrna infraštruktúra predstavuje hlavnú prekážku pre plnohodnotné využitie kultúrnych a kreatívnych odvetví prispievajúcich k regionálnemu rozvoju ako aj samotnej ekonomike. Potenciál, ktorý kultúra predstavuje v rámci regionálneho rozvoja, preto nemôže vychádzať iba z podpory jednej z jej oblastí, ale pre jeho efektívne využitie je potrebné nazerať na kultúru ako na homogénny ekosystém. Odvetvia kultúrneho a kreatívneho priemyslu zohrávajú kľúčovú úlohu ako katalyzátory a šíritelia inovácií a ich vplyv sa neobmedzuje iba na oblasť kultúry a tvorivosti, ale zasahuje aj do mnohých odvetví hospodárstva.

II. Ochrana životného prostredia v dunajskom regióne

Ochrana vôd

Slovensko podporuje také využívanie vodných zdrojov, ktoré nie je na úkor budúcich generácií a nelikviduje súčasné ekosystémy a ich zložky. Voda je strategická surovina a prírodné bohatstvo a je nenahraditeľná ako pre život, tak aj pre ekonomiku. V súvislosti so

zmenou klímy sa jej nedostatok stáva kľúčovým problémom nielen rozvojových, ale aj mnohých rozvinutých štátov.

Pre nadchádzajúce obdobie preto bude potrebné zabezpečiť integrovaný manažment vôd s cieľom dosiahnutia dobrého stavu vôd a efektívneho využívania zdrojov vody, vybudovania nových vodných zdrojov a obnovenia už existujúcich vodných zdrojov (úžitkové a vodárenské zdroje vrátane vodných nádrží), ktoré zabezpečia dodávanie v potrebnom množstve a kvalite úžitkovej vody pre poľnohospodárstvo a priemysel a kvalitnej pitnej vody pre odberateľov v oblastiach, kde už teraz je reálny nedostatok vyhovujúcich vodárenských zdrojov pri zabezpečení potrebného množstva vody pre ekosystémy.

Pozornosť treba zamerať aj na zadržiavanie vody v krajine, vrátane mestských a obecných sídiel a na jej využívanie obyvateľmi ako aj ďalšími odberateľmi ako sú napr. priemysel a poľnohospodárstvo. Dôležité je zabezpečiť odvádzanie odpadovej vody verejnou kanalizáciou, najmä v aglomeráciách nad 2 000 EO. Cieľom je znížiť nepriaznivé dôsledky sucha a nedostatku vody na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť.

Dunaj je medzinárodnou riekou a je dôležité, aby vody v celom jeho povodí (podzemné i povrchové), ich biodiverzita a príslušné ekosystémy boli chránené spoločne všetkými krajinami, ktorými táto rieka preteká. Vyžaduje to však skombinovať udržateľné spôsoby využívania krajiny a efektívne hospodárenie s vodou a pôdou, s ochranou biodiverzity a s protipovodňovou ochranou.

V budúcnosti je aj naďalej potrebné spolupracovať so všetkými relevantnými stranami Dunajského regiónu, zvýšiť vedomostnú úroveň, sústrediť sa na aktívnu výmenu skúseností medzi jednotlivými prioritnými oblasťami ako aj medzi jednotlivými makroregionálnymi stratégiami v oblasti vôd.

Riadenie rizík v životnom prostredí

V uplynulom období viaceré krajiny dunajského regiónu čelili problémom spojeným s opakovaným výskytom povodní. Treba posilniť zadržiavanie vody v krajine prostredníctvom tzv. zelených opatrení, vrátane realizácie preventívnych prírode blízkych protipovodňových opatrení. Takisto treba zabezpečiť revitalizáciu vodných tokov, mokradí, spriechodnenie mŕtvych ramien a funkčnú inundáciu. V oblasti protipovodňovej ochrany treba realizovať opatrenia vyplývajúce z plánov manažmentu povodňového rizika a dôsledne treba posudzovať možné vplyvy a potenciál všetkých protipovodňových opatrení v krajine.

Veľký dôraz treba klásť na preventívne opatrenia na predchádzanie následkov sucha v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, sídelnej krajine a vodnom hospodárstve, ktoré prispievajú k zadržiavaniu vody v krajine.

Pokiaľ ide o zmenu klímy, prioritou bude zavádzanie opatrení vyplývajúcich z príslušných národných strategických dokumentov, najmä Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, z Akčného plánu k aktualizovanej Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, z Akčného plánu na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody „H2ODNOTA JE VODA“ či z Akčného plánu pre mokrade na roky 2019-2021.

Zároveň treba sústrediť pozornosť na lokality, ktoré môžu byť potenciálnou hrozbou pre životné prostredie ako sú skládky nebezpečných látok, technológie využívajúce nebezpečné látky, už kontaminované lokality, ako aj potenciálne ohniská vzniku požiarov a prírodných katastrof.

Ochrana biodiverzity, krajiny, ovzdušia a pôd

Podpora ekonomických aktivít využívajúcich potenciál rieky Dunaj a jej povodia musí byť v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti ako aj so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodných dohôd a dohôd. Je nevyhnutné venovať adekvátnu pozornosť ochrane, manažmentu, obnove a trvalo udržateľnému využívaniu ekosystémov, vrátane ekologicky vhodného obhospodarovania lužných lesov, rôznych typov mokradí ako aj ochrane biologickej diverzity regiónu. Racionálne využívanie a ochrana prírodných zdrojov nie sú v rozpore. V tomto smere treba vytvoriť mechanizmus a posilniť dialóg medzi subjektmi zainteresovanými v ochrane prírodného prostredia (vrátane ochrany, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry) a ekonomickými subjektmi či subjektmi zameranými na rozvoj dopravnej a sídelnej infraštruktúry, územné plánovanie či vodné hospodárstvo. K prioritám bude patriť ochrana a obnova charakteristických foriem a štruktúry krajiny v súlade s historickým a prirodzeným kontextom.

Úsilie treba venovať opatreniam zameraným na to, aby bol dosiahnutý cieľ zníženia úrovne znečistenia ovzdušia až k hodnotám, ktoré nevedú k neprijateľným vplyvom na ľudské zdravie a životné prostredie a neohrozujú ich.

Dunajský región je bohatý na rôznorodosť biotopov a ekosystémov, ktorú treba zachovať pre budúce generácie. V tejto súvislosti treba osobitnú pozornosť venovať národnej, európskej a medzinárodnej sústave chránených území (najmä Natura 2000 a územia medzinárodného významu) a ohrozeným typom ekosystémov a druhov. Toto bohatstvo a rôznorodosť sú ohrozované množstvom vplyvov, vrátane invázií nepôvodných druhov, preto sa na úrovni regiónu treba venovať aj prevencii introdukcie, kontrole a eradikácii invázií druhov.

III. Rozvíjanie prosperity v dunajskom regióne

Znalostná spoločnosť

Hlavným cieľom sociálno-ekonomického rozvoja v dunajskom regióne bude tvorba vedomostnej ekonomiky, ktorá by mala byť hlavným zdrojom konkurencieschopnosti členských krajín. Za týmto účelom by sa mali implementovať opatrenia navrhnuté v spoločnom vyhlásení ministrov zodpovedných za výskum a inovácie, ktoré bolo prijaté na ministerskom stretnutí v rámci 5. Výročného fóra dunajskej stratégie v Bratislave 3.11.2016, so zreteľom na implementáciu národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj v oblasti vzdelania pre dôstojný život (zvýšenie kvality vzdelávania, posilnenie princípov inkluzívnosti vo vzdelávacom systéme a podobne).

Pozornosť treba predovšetkým venovať podpore výskumu a inovácií z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov ako aj z ďalších dostupných národných a nadnárodných zdrojov, vrátane súkromných. Táto problematika musí hrať významnú rolu aj

pri príprave nového programového obdobia 2021-2027. Takisto treba zabrániť odlivu mozgov (predovšetkým mladých vedcov a výskumníkov) z dunajského regiónu (najmä z nečlenských krajín EÚ) do vyspelejších krajín západnej Európy. V súvislosti so snahou rozvoja vedecko-výskumných aktivít je potrebné podporovať synergický efekt podporou inovatívnych „smart“ riešení v energetike.

Je potrebné vytvárať interregionálne prepojenia a siete (platformy) v jednotlivých segmentoch pre koncentráciu kapacít a zdrojov v záujme zvyšovania konkurencieschopnosti regiónu a EÚ. Aktivitu je potrebné ďalej zamerať na transfer technológií, koordináciu investícií do výskumu inovácií, prezentáciu dunajského regiónu ako „smart“ regiónu a zvýšenie účasti dunajských krajín v európskych grantových schémach.

Konkurencieschopnosť

Rast konkurencieschopnosti predovšetkým malých a stredných podnikov je nevyhnutným predpokladom ďalšieho rozvoja dunajského regiónu. Pozornosť treba v tomto kontexte venovať posilneniu inovačného potenciálu malých a stredných podnikov, podporiť ich financovanie, stimulovať populáciu pre vstup do podnikania a podobne. Okrem finančnej podpory je možno zamerať sa aj na odborné poradenstvo, vytváranie alternatívnych foriem podnikania a sociálnych inovácií. Je potrebné zamerať sa na generovanie MSP s rastovým potenciálom, ktoré dokážu kooperovať s vedecko-výskumnými inštitúciami, využívať výsledky vedecko-výskumného procesu v podnikateľskej praxi.

Rovnako je potrebné prehodnotiť existujúce nástroje podpory rozvoja malého a stredného podnikania z pohľadu potrieb subjektov kreatívneho priemyslu s cieľom optimalizovať podporu pomocou uľahčenia prístupu k informáciám o možnostiach financovania, ako aj zjednodušiť postup podávania žiadostí v tejto oblasti a administráciu. Ďalšou oblasťou zostáva vytvorenie vhodných podmienok pre sponzorstvo a podobné formy financovania, ako aj podmienok pre vznik verejno-súkromných partnerstiev pri financovaní a podpore segmentov kultúrneho a kreatívneho priemyslu. V súčasnosti sa práve kultúrny a kreatívny priemysel považuje za jednu z perspektívnych hybných síl rastu v EÚ, ktorá vytvára nové pracovné miesta, zohráva kľúčovú úlohu v rámci globálnych hodnotových reťazcov, podnecuje inováciu a prináša pridanú hodnotu ako prvok sociálnej súdržnosti.

Investície do ľudí a zručností

V rámci tejto oblasti by mala byť pozornosť venovaná efektívnej spolupráci medzi zainteresovanými aktérmi prostredníctvom jestvujúcich sietí a iniciatív regionálnej spolupráce. Potrebné je zlepšiť prechod medzi rôznymi formami a stupňami vzdelávania a zo vzdelávania na trh práce alebo ďalšie opatrenia na zníženie miery nezamestnanosti zraniteľných skupín, ako sú Rómovia, mladí ľudia aj seniori. Nesúlad kvalifikačných zručností vyžaduje zlepšenie kvality vzdelávania vrátane celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy v súlade s potrebami trhu práce.

IV. Posilnenie podunajskej oblasti

Inštitucionálne kapacity

Posilňovanie inštitucionálnych kapacít a spolupráca medzi inštitúciami je kľúčovým predpokladom posilnenia kvalitnej správy (governance), ktorá buduje dôveru a spoločenský kapitál. Krajiny s vyššou úrovňou sociálneho kapitálu zvyčajne vykazujú aj lepšiu ekonomickú výkonnosť. Pozornosť v rámci tejto oblasti treba zamerať aj na posilnenie spolupráce medzi orgánmi verejnej správy a súkromným sektorom. Podpora inštitucionálnej spolupráce by mala viesť k zlepšeniu právnych a koncepčných rámcov, vzdelávacích systémov, k lepším reakciám na demografické zmeny, migračné výzvy a podobne.

Bezpečnosť

Korupcia a závažná organizovaná trestná činnosť je stále pretrvávajúcim problémom v mnohých krajinách dunajského regiónu, vrátane Slovenska. Zefektívnenie fungovania príslušných orgánov, výmena informácií medzi príslušnými aktérmi presadzovania práva a posilnenie ich spolupráce považujeme za nevyhnutný predpoklad účinného boja proti korupcii a závažnej trestnej činnosti. Nemenej dôležitým predpokladom je v tomto smere budovanie dôvery občanov krajín regiónu v demokratické inštitúcie a v odhodlanie a oddanosť politických lídrov prijať účinné opatrenia na boj proti týmto formám trestnej činnosti.